

Diabetesvereniging Nederland

JAARVERSLAG 2023

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

INLEIDING

Met genoegen biedt Diabetesvereniging Nederland je hierbij het jaarverslag over 2023 aan. Het jaarverslag bestaat uit het bestuursverslag, het activiteitenverslag en de jaarrekening. Deze zijn opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJK C1 'Kleine organisatie-zonder-winststreven'. Naast dit jaarverslag publiceert Diabetesvereniging Nederland een infographic waarin het jaar 'in één oogopslag' wordt weergegeven. Dit jaarverslag is na goedkeuring in de ALV van juni 2024 te vinden op dvn.nl.

VOORWOORD

Diabetesvereniging Nederland: samen impact maken

Diabetesvereniging Nederland wil nu en in de toekomst impact blijven maken en van waarde zijn voor iedereen met diabetes. Hoe we dat doen, is met input van vrijwilligers, leden, niet-leden, medewerkers, leden van de Algemene Ledenvergadering en partners vastgesteld in een nieuwe Strategische Koers. Op basis hiervan is het meerjarenplan 2023-2026 geschreven. Dit plan is in juni 2023 vastgesteld in de Algemene Ledenvergadering (ALV).

Dit meerjarenplan geeft de richting aan de ondersteuning die Diabetesvereniging Nederland biedt aan mensen met diabetes. Zowel op maatschappelijk als op persoonlijk niveau. In 2023 zijn mooie en belangrijke stappen gezet. Van onze inzet voor sensorvergoeding en het openen van een meldpunt voor medicijntekorten, tot een bloeiend educatieaanbod en volop activiteiten in de regio. En van de lancering van diabetes.nl als samenwerking van vijf diabetesorganisaties tot onze participatie in projecten als 2Diabeat en Coalitie Leefstijl in de Zorg.

Onze belangenbehartiging

In 2023 hebben we volop ingezet op belangenbehartiging. In 2023 stonden onderwerpen op de (politieke) agenda zoals medicijntekort, sensorvergoeding, modernisering van het geneesmiddelenstelsel en het preferentiebeleid. We hadden hierover contact met belangrijke partijen zoals Tweede Kamerleden en ambtenaren van VWS. Met input van onze leden vroegen we voor de verkiezingen aandacht van politiek Nederland voor 6 belangrijke punten. Bijvoorbeeld vergoeding van technologie en vermindering van zorgkosten.

Ontmoeten

Diabetesvereniging Nederland geeft volwassenen, jongeren en kinderen met diabetes de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en ervaringen te delen. Vrijwilligers zijn hierbij onmisbaar. Zij organiseerden dit jaar diabetes cafés, wandelingen, Meet Ups en andere bijeenkomsten in de regio. Ook waren er activiteiten en kampen voor kinderen en jongeren die we zonder vrijwilligers niet kunnen organiseren. Nieuw in 2023 waren Diabetes TechLab bijeenkomsten: informatiebijeenkomsten voor en door mensen met diabetes waarbij zij beschikbare diabetes hulpmiddelen kunnen zien, voelen, ervaren en vergelijken. Deze labs werden zo goed beoordeeld door de bezoekers dat we dit in 2024 voortzetten.

Blijven leren

Ook op andere manieren deelden we kennis in 2023, zodat mensen met diabetes eigen keuzes kunnen maken. We organiseerden negen webinars met onderwerpen als verschillen binnen diabetes type 1 en hypers. Ook hierin zochten we samenwerking met andere organisaties op, bijvoorbeeld door een webinar over hartfalen te organiseren samen met de Harteraad. Naast de webinars werd het educatieaanbod verrijkt. In dit verslag lees je daar meer over.

Governance

Werken aan een toekomstbestendige organisatie betekent ook: besluiten nemen over een passende governance. In 2023 is vanuit de ALV een klankbordgroep Governance ingesteld om in samenwerking met bestuur en directie de nieuwe governance verder te onderzoeken. Eind 2023 heeft de ALV gekozen voor een verdere uitwerking van het zogenoemde raad van toezicht model, met de governance driehoek die bestaat uit ledenraad, raad van toezicht en directeur-bestuurder. Dit om de organisatie beter aan te laten sluiten bij hedendaagse

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

ontwikkelingen en slagvaardiger te kunnen opereren. In 2024 zal de nieuwe governance van de vereniging ter goedkeuring worden voorgelegd aan de ALV.

Samen gaan voor impact

Om onze doelen te bereiken kiest Diabetesvereniging Nederland voor samenwerken boven zelf doen. In 2023 behaalden we onze doelen samen met leden, vrijwilligers, medewerkers en partnerorganisaties. Een mooi voorbeeld is het platform diabetes.nl dat we in 2023 met vier andere diabetespartijen lanceerden. Vanuit de visie: samen kom je verder om nu en in de toekomst blijvend impact te maken voor iedereen met diabetes.

2023 was een jaar vol vernieuwing. Een jaar waarin we belangrijke stappen hebben gezet naar een vitale, toekomstbestendige vereniging. Hoe we dat deden, lees je uitgebreid in dit jaarverslag.

Diabetesvereniging Nederland

Bestuur:
Doreen Boeijen
Marcel Sturkenboom

Directie:
Edith Mulder

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

ALGEMEEN

Statutaire rechtsvorm: Vereniging
Kamer van Koophandel nummer: 40476341

Omschrijving statutaire doelstelling

De vereniging stelt zich ten doel het behartigen van het welzijn van personen die diabetes hebben, zowel in het algemeen als individueel, het ontplooiën van activiteiten ter voorkoming van diabetes daaronder begrepen, alles in de ruimste zin van het woord. Zij tracht haar doel langs wettige weg te bereiken en wel door:

- a. het vertegenwoordigen van alle personen die diabetes hebben in hun strijd voor goede zorg en een beter leven;
- b. het leggen en in stand houden van contacten met en tussen personen die diabetes hebben, medici en paramedische deskundigen, alsmede met en tussen familieleden, partners en verzorgers van personen die diabetes hebben;
- c. het (doen) geven van informatie, voorlichting en educatie aan personen die diabetes hebben;
- d. het (doen) geven van informatie en voorlichting aan derden over diabetes;
- e. het bevorderen van het wetenschappelijk onderzoek naar en de behandeling van diabetes en daarmee verband houdende complicaties;
- f. het (doen) bevorderen van door de overheid en andere instanties te nemen maatregelen in het belang van personen die diabetes hebben en het verlenen van medewerking aan de uitvoering van die maatregelen;
- g. de tijdelijke of duurzame samenwerking met organisaties, die de belangen van personen die diabetes hebben langs wettige weg willen behartigen;
- h. het aanwenden van alle wettige middelen, die aan het doel van de vereniging, in de ruimste zin van het woord, kunnen bijdragen.

DIABETESVERENIGING NEDERLAND ALS ORGANISATIE

Voluit leven met diabetes. Dat is waar Diabetesvereniging Nederland voor staat. De vereniging zet zich al bijna 80 jaar in voor goede zorg en een beter leven voor alle mensen met diabetes. Vrijwilligers, de leden van de Algemene Ledenvergadering, het bestuur, en het bureau werken hier samen aan.

Missie, pijlers en beleidsthema's

Diabetesvereniging Nederland verenigt alle mensen met diabetes en hun omgeving. Samen zetten wij ons in voor kwaliteit van leven. We willen voluit leven met diabetes met zoveel mogelijk eigen regie.

De volgende drie pijlers staan centraal:

1. Goede zorg voor mensen met diabetes gericht op kwaliteit van leven
2. Ondersteuning bij het kunnen omgaan met diabetes
3. Zorgen dat mensen volwaardig kunnen meedoen in de maatschappij

Diabetesvereniging Nederland geeft hier vorm aan door drie functies

1. Belangenbehartiging (maatschappij)
2. Ervaringsdeskundigheid aan tafel (organisatie), en
3. Dienstverlening (het individu)

Onze missie maakt een paar bewuste keuzes duidelijk:

- We gebruiken het woord patiënt niet, omdat niet iedereen die diabetes heeft zich patiënt voelt en we wel willen dat iedereen met diabetes zich in onze missie herkent.
- We leggen de nadruk op het verenigen van mensen met diabetes en hun omgeving, omdat we willen opkomen voor iedereen met diabetes.
- We leggen de focus op 'eigen regie' omdat we weten dat dit steeds belangrijker is voor mensen met diabetes.
- Samenwerking is vooral gericht op onze ervaringsdeskundigheid aan tafel, omdat wij bij uitstek deze expertise in huis hebben.
- We gebruiken de volledig uitgeschreven naam Diabetesvereniging Nederland zodat meteen herkenbaar is wie we zijn, en waar we voor staan.

Visie

Onze visie: We willen dat iedereen met diabetes voluit kan leven!

Statuten

De laatste statutenwijziging dateert van eind 2020. Onlosmakelijk verbonden met de statuten zijn het huishoudelijk reglement en het verkiezingsreglement. Lees [hier](#) de statuten van Diabetesvereniging Nederland.

In 2023 is binnen de vereniging gesproken over de aanpassing van de governance. Dit vraagt om aanpassing van de statuten en bijbehorende reglementen. Hiermee is eind 2023 gestart en dit zal in het eerste half jaar van 2024 worden afgerond.

Code Goed Bestuur

De Code Goed Bestuur van Diabetesvereniging Nederland omschrijft de kernwaarden rondom de houding, gedragingen en cultuur van de vereniging. Deze zijn verplicht van

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

toepassing op de vereniging en aan haar verbonden organisaties. De Code Goed Bestuur staat voor:

- Het bevorderen van de kwaliteit van de vereniging door het realiseren van haar doelstellingen, de juiste besteding van middelen en een efficiënte bedrijfsvoering;
- Het behouden en versterken van vertrouwen van de leden;
- Het behouden en versterken van vertrouwen van andere belanghebbenden, zoals vrijwilligers, overheden, zorgaanbieders, zorgverzekeraars en andere partners. Dit moet leiden tot een groter maatschappelijk gezag en draagvlak;
- Het beschermen en versterken van het imago van Diabetesvereniging Nederland.

Hier vind je de volledige [Code Goed Bestuur](#).

Onafhankelijkheid

Diabetesvereniging Nederland is onafhankelijk en daar hechten we aan. Toch werken we samen met sponsors, bijvoorbeeld fabrikanten van diabeteshulpmiddelen. Hoe zit dat? Onze belangrijkste inkomstenbron is de contributie van leden. Met de contributie bekostigen we onze structurele activiteiten op het terrein van belangenbehartiging en dienstverlening. Inkomsten uit sponsoring zetten we voor het grootste deel in om extra activiteiten te organiseren, zoals extra activiteiten voor mensen met diabetes. We zijn transparant over deze sponsorinkomsten: ze staan op [onze website](#). Ook hanteren we een gedragscode voor sponsoring (zie hieronder), waarin staat wat kan en wat niet.

Gedragscode Sponsoring en Fondsenwerving

Diabetesvereniging Nederland heeft een eigen [gedragscode Sponsoring en Fondsenwerving](#). De kern is: Diabetesvereniging Nederland is een integere en onafhankelijke organisatie die transparantie hoog in het vaandel heeft staan. De vereniging volgt daarnaast de voor de zorg gangbare, gedragscodes Sponsoring en Fondsenwerving en de sponsorcode van Patiëntenfederatie Nederland.

Transparantieregister

Nederland kent het Transparantieregister waar bedrijven, zoals farmaceuten, onder andere melden welke patiëntenorganisaties worden gesponsord voor welke bedragen. De bedrijven zijn verantwoordelijk voor opname van de gegevens in het register. In 2022 heeft onderzoek door Diabetesvereniging Nederland uitgewezen dat niet iedereen de regels van het register hetzelfde interpreteert en toepast. Zo noemt de een bedragen inclusief en de andere bedragen exclusief BTW. Diabetesvereniging Nederland publiceert de sponsorinkomsten op de eigen website. Bij geconstateerde verschillen tussen de bedragen in de eigen publicatie en die in het Transparantieregister, wordt contact opgenomen met het bedrijf dat de melding heeft gedaan in het register, om de verschillen te verklaren en indien mogelijk te corrigeren.

Meerjarenstrategie

Wil Diabetesvereniging Nederland in de toekomst impact blijven maken - en zorgen dat haar werk voor iedereen die hierin interesse heeft waarde heeft en bereikbaar is - is het essentieel om na te denken over de toekomstige positionering van de vereniging. Daarom is de Strategische Koers opgesteld. De centrale vraagstelling bij het positioneringstraject was welke rol Diabetesvereniging Nederland de komende jaren dient in te nemen

- om tegemoet te komen aan de wensen van mensen met diabetes,

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

- waarmee Diabetesvereniging Nederland impact maakt in de samenleving,
- een duidelijke eigen positionering heeft en tegelijkertijd financieel gezond blijft?

In 2023 is de Strategische Koers vertaald naar een meerjarenplan 2023 – 2026. Dit is tot stand gekomen met input van vrijwilligers, leden, niet-leden en medewerkers. Er is ook een meerjarenbegroting opgesteld. Het bestuur heeft hierover positief besloten.

In de Strategische Koers zijn de volgende strategische keuzes gemaakt:

- Impact en kwaliteit gaan boven kwantiteit
- Samenwerken gaat boven zelf doen
- Aantal betrokkenen gaat boven aantal leden
- We verbinden mensen in de regio én op landelijk niveau
- We zijn een gemeenschap voor alle mensen met diabetes
  - Via thema's verbinden we mensen met dezelfde vraagstukken of interesses
  - Per thema wordt aangegeven voor wie het interessant is (onder andere type 1 of type 2, welk vraagstuk/probleem)
- We hebben duidelijke criteria met wie we samenwerken en wie we ondersteunen
- We prioriteren onze activiteiten op basis van impact en benodigde inspanning om deze impact te bereiken

Deze keuzes zijn in het meerjarenplan vertaald in zes strategische thema's:

1. We zijn dé kennisorganisatie voor en door mensen met diabetes
2. We voeren een actieve lobby voor betere kwaliteit van leven voor mensen met diabetes
3. We stimuleren innovaties en participeren in onderzoeken om de kwaliteit van leven te verbeteren
4. We ondersteunen mensen met diabetes, zodat zij zoveel mogelijk hun eigen regie kunnen voeren
5. We werken samen met partners waarbij we beslissen of we aanjager of aanhaker zijn
6. We opereren vanuit een toekomstbestendige, vitale organisatie

De meerjarenstrategie was in 2023 en zal de komende jaren de basis zijn voor de jaarplannen en begrotingen.

De bestuursstructuur

Het bestuursmodel van de vereniging is gebaseerd op het principe van scheiding van bestuur en toezicht. We hebben diverse 'checks and balances' ingebouwd om het samenspel tussen de verschillende verenigingsorganen te verstevigen en te waarborgen.

De Algemene Ledenvergadering (ALV)

De ALV is het hoogste toezichthoudende orgaan binnen Diabetesvereniging Nederland. De ALV richt zich op 'gisteren en morgen'. Zo stemt de ALV vooraf in met het strategisch meerjarenplan, het jaarplan en de begroting en toetst achteraf via het jaarverslag en de jaarrekening. De leden van de ALV worden rechtstreeks gekozen uit de leden van de vereniging. Verkiezingen voor de ALV worden eens in de vier jaar gehouden. In 2021 werden verkiezingen gehouden. De ALV startte met 25 leden. Eind 2023 bestond de ALV uit 15 leden. In 2023 heeft de ALV in overleg met het bestuur besloten de vacatures die ontstaan zijn niet in te vullen met het oog op de strategische koers en de bijbehorende toekomstige governance van de vereniging die in 2024 vorm zal gaan krijgen. Op dat moment zijn er ook nieuwe verkiezingen voorzien.

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

Het bestuur

Het bestuur bestuurt de vereniging. Het bestuur legt verantwoording af aan de ALV over de hoofdlijnen van het gevoerde beleid.

Het bestuur bestaat uit drie bestuursleden. In 2023 waren twee plekken ingevuld, er was een vacature. Met het oog op de nieuwe strategische koers en de ideeën over de toekomstige governance, is na overleg met de ALV besloten de vacature in te vullen nadat het nieuwe governance-model is ingevoerd. In december 2023 heeft de ALV dit besluit van het bestuur nogmaals bekrachtigd.

De organisatiestructuur

Diabetesvereniging Nederland is een vereniging van, voor en door mensen met diabetes. Vrijwilligers organiseren regionale activiteiten zoals diabetescafés, leefstijlactiviteiten en acties. Ze verzorgen activiteiten waar mensen ervaringen kunnen uitwisselen en het geven van trainingen, behartigen belangen bij zorgverleners en verbinden en werven (nieuwe) leden. Met behulp van de maandelijkse digitale vrijwilligercafés, de opgestarte trainingen voor vrijwilligers en het stimuleren van regiobijeenkomsten zijn we in dialoog met de vrijwilligers.

Diabetesvereniging Nederland heeft 21 regio's. Binnen de regio's hebben ongeveer 200 vrijwilligersactiviteiten plaatsgevonden voor mensen met diabetes en het onderhouden van contacten met zorgverleners.

In coronatijd zijn veel fysieke regionale activiteiten stil komen te liggen. In 2023 zijn deze weer van start gegaan. Dat is niet in alle regio's gemakkelijk: de vrijwilligers zijn wat terughoudender geworden in het oppakken van activiteiten en de leden kiezen vaker voor online activiteiten.

Er zijn ook vrijwilligers die zich inzetten voor landelijke activiteiten, denk bijvoorbeeld aan de vrijwilligers die betrokken zijn bij de SugarKidsClub en JONG met Diabetes. Ook zijn er adviseurs zorgkwaliteit en vrijwilligers in de redactiecommissie van Diabc. Verder zijn er vrijwilligers werkzaam op het bureau of betrokken bij trainingen. In totaal zijn er ongeveer 300 vrijwilligers bij Diabetesvereniging Nederland. Hun steun en inzet zijn onmisbaar.

In 2023 zijn er extra inspanningen gedaan om het aantal vrijwilligers uit te breiden.

Bureau

De 25 parttime medewerkers van het bureau van Diabetesvereniging Nederland werken aan de kerntaken van de vereniging: belangenbehartiging, voorlichting, community-activiteiten en educatie.

DVN Regie BV

DVN Regie BV is een aparte organisatie. Onder DVN Regie BV vallen DVN Winkel en DVN Puntenplein en het internetplatform Voluit Leven met Diabetes.

Planning en Control

Elk jaar stelt het bestuur een jaarplan vast voor het komende verenigingsjaar. Dit jaarplan wordt mede opgesteld op basis van het meerjarenplan, de uitkomsten van de achterbanraadpleging en actualiteiten. Het jaarplan beschrijft de activiteiten en beoogde resultaten van de vereniging. Bij het jaarplan hoort een begroting. Het jaarplan en de

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

begroting worden ter goedkeuring voorgelegd aan de ALV. De monitoring en eventuele bijsturing van het jaarplan gebeurt aan de hand van rapportages. Het bestuur en directie bespreken de financiële rapportages met de auditcommissie van de ALV. Daarnaast ontvangt de ALV minimaal twee maal per jaar een inhoudelijke voortgangsrapportage.

Aan het einde van het verenigingsjaar stelt het bestuur een jaarverslag en jaarrekening op. Een externe accountant, benoemd door de ALV, is belast met de controle van de jaarrekening. In 2023 heeft de accountant zorggedragen voor de controle van de jaarrekeningen. Hiermee is invulling gegeven aan de keuze om van een uitgebreide samenstelverklaring naar een controleverklaring te gaan. De auditcommissie bestaat uit drie leden van de ALV. Zij brengt verslag uit van haar bevindingen aan de ALV. Het jaarverslag en de jaarrekening worden besproken en goedgekeurd door de ALV. Hetzelfde geldt voor het jaarplan en de begroting. We publiceren de beknopte versie van het jaarverslag en het activiteitenverslag op www.dvn.nl.

ACTIVITEITEN IN HET VERSLAGJAAR

Hieronder per pijler de belangrijkste activiteiten en resultaten uit het verslagjaar.

Goede zorg

Diabetesvereniging Nederland behartigt de belangen van mensen met diabetes in Nederland. Wij zetten ons ook in 2023 in voor goede diabeteszorg.

Belangenbehartiging in 2023

Belangenbehartiging is één van de pijlers van Diabetesvereniging Nederland. In 2023 stonden meer onderwerpen dan ooit op de (politieke) agenda zoals medicijntekort, sensorvergoeding, modernisering van het geneesmiddelenstelsel en het preferentiebeleid. We hadden hierover contact met veel verschillende mensen, zoals Kamerleden. En we publiceerden erover op onze website, in nieuwsbrieven en in ons ledenmagazine Diabc. Er 27 artikelen op de website en social media om onze achterban op de hoogte te houden. Speciale aandacht was er voor verzekeringen, verkiezingen, de griep- en coronaprik en de aanhoudende tekorten van sema- en liraglutide.

Meldpunt medicijntekorten

In 2023 was er een wereldwijd tekort van het medicijn Ozempic (semaglutide). Het tekort is ontstaan door off-label gebruik van het medicijn als afslankmiddel. Daardoor is er een veel grotere vraag naar het medicijn. Diabetesvereniging Nederland hield de ontwikkelingen in 2023 goed in de gaten en had contact met betrokken partijen om afspraken te maken. Bijvoorbeeld over de begeleiding van een overstap naar een ander medicijn. In juli openden wij een meldpunt medicijntekorten om ervaringen van mensen met diabetes te verzamelen. Er kwamen 80 meldingen binnen. De meldingen gingen gebundeld mee in overleggen met onder andere overheidsorganisaties. Waar nodig hadden we contact met fabrikanten. Ook spraken we met betrokken partijen over een effectieve aanpak om deze tekorten permanent op te lossen.

Vergoeding van diabetestechnologie

Diabetesvereniging Nederland zet zich zowel zichtbaar als achter de schermen dagelijks in voor de vergoeding van diabetestechnologie. In 2023 stuurden we brieven naar onder andere de Tweede Kamer en spraken we met Tweede Kamerleden van verschillende partijen en met ambtenaren van VWS.

Zo stuurden we in juni een brief aan de Tweede Kamer, het ministerie, de Zorgautoriteit, het Zorginstituut en zorgverzekeraars over het nog steeds ontbreken van een vergoeding voor CGM en Hybride Closed Loop technologie. Daar kwamen verschillende reacties op vanuit de politiek en de zorgverzekeraars. Op vrijdag 23 juni was Tweede Kamerlid Judith Tielen van de VVD op werkbezoek bij Diabetesvereniging Nederland. Judith Tielen is lid van de vaste Kamercommissie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. In juli vroeg zij in een debat aandacht voor het meer inzetten van medische (diabetes)technologie.

In 2023 ondersteunden we een onderzoek naar de relatie tussen het gebruik van sensortechnologie en kwaliteit van leven. De conclusie: sensortechnologie verbetert de kwaliteit van leven. Het onderzoek toont duidelijk het belang van diabetestechnologie. Diabetesvereniging Nederland nam de resultaten van dit onderzoek mee in de gesprekken met Zorginstituut Nederland en zorgverzekeraars om tot passende vergoedingen te komen.

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

Input politieke agenda

Diabetesvereniging Nederland gaf dit jaar input aan de politieke agenda. We vroegen in een peiling aan het panel van Diabetesvereniging Nederland welke punten zij terug zouden willen zien in de partijprogramma's van politieke partijen. Samen met de punten waarvoor Diabetesvereniging Nederland al langer aandacht vraagt, heeft dit geleid tot 6 punten van aandacht voor politiek Nederland. Vergoeding van technologie en hulpmiddelen is hierin meegenomen. Maar ook bijvoorbeeld vermindering van zorgkosten en van regels waarbij je met diabetes te maken krijgt. De 6 punten zijn aangeboden aan de vele contacten die we hebben binnen de politiek.

Herziening geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS)

In 2022 zette Diabetesvereniging Nederland alles op alles om het Ministerie van VWS te overtuigen de voorgenomen modernisering van het geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS) niet door te laten gaan. Eind 2022 koos het Ministerie voor uitstel. Ook in 2023 bleef Diabetesvereniging Nederland de ontwikkelingen in de gaten houden en zich verzetten tegen deze herziening. Na vragen van Kamerleden over het GVS, gaf de minister aan dat de herziening ook in 2024 niet plaats zal vinden. Wel kijkt de minister naar alternatieve bezuinigingsmaatregelen. Ons uitgangspunt blijft dat ook bij een andere invulling van de bezuinigingen de rekening niet bij de patiënt mag komen te liggen.

Preferentiebeleid

Op 1 januari 2021 ging het preferentiebeleid in. Dit betekent dat sommige verzekeraars nog maar één merk insuline vergoeden. Voor mensen met diabetes kan dit een overstap naar een andere insuline betekenen. Diabetesvereniging Nederland vindt keuzevrijheid in geneesmiddelen en gezondheidstechnologie van het hoogste belang. In 2023 sloten wij aan bij een petitie van internisten Elke Massolt en Heleen de Wit (namens de Diabeteskamer van de Nederlandse Internisten Vereniging) en Joep de Groot, bestuursvoorzitter van CZ. De petitie riep op om geen wijzigingen aan te brengen in het preferentiebeleid op langwerkende insulines. Diabetesvereniging Nederland heeft CZ gevraagd om te investeren in de diabeteszorg en om de wijziging in het preferentiebeleid niet door te zetten voor huidige gebruikers voor wie een wisseling niet geschikt is. Daarnaast is Diabetesvereniging Nederland in samenwerking met de Nederlandse Diabetes Federatie bezig geweest met het uitzoeken van de geschiktheid van biosimilars in insulinepompen. Dit traject loopt nog.

Adviseurs Zorgkwaliteit

Diabetesvereniging Nederland heeft 11 vrijwillige Adviseurs Zorgkwaliteit die namens de achterban deelnemen aan diverse regionale en specifieke landelijke programma's. Zoals multidisciplinaire adviesgroepen van regionale zorgbelangorganisaties, referentiepanels, ketenzorgprojecten, klankbordgroepen ziekenhuizen en het College ter beoordeling van geneesmiddelen.

Wetenschappelijk onderzoek en patiëntenperspectief

Diabetesvereniging Nederland wordt geregeld betrokken bij wetenschappelijk onderzoek naar diabetes. Bijvoorbeeld om input te geven aan een onderzoeksvoorstel, een steunbrief te schrijven, deelnemers te werven, mee te denken in het onderzoek en de resultaten te vertalen naar beleidsmakers en de praktijk. Mensen met diabetes willen dat meer

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

onderzoeken ontstaan vanuit behoeftes van de achterban. Hiervoor wil Diabetesvereniging Nederland een onderzoeksagenda ontwikkelen.

2Diabeat

Als onderdeel van het Nationaal Preventieakkoord heeft het programma 2Diabeat als missie de opmars van diabetes type 2 in Nederland te stoppen door in te zetten op leefstijlverandering. Diabetesvereniging Nederland is één van de initiatiefnemers. In 2023 was 2Diabeat in maar liefst 90 wijken actief of in gesprek over de wijkgerichte aanpak.

Keuzehulp diabetes type 2

In samenwerking met ziekenhuizen en andere diabetesorganisaties lanceerden wij in 2023 een keuzehulp gericht op leefstijl en medicatie bij diabetes type 2. Er was al een keuzetabel met de mogelijkheden op een rij maar nu worden mensen met diabetes type 2 stap voor stap meegenomen. Van de medicatie die ze op dat moment gebruiken tot aan een eventuele volgende stap. Zo gaan zij goed voorbereid het gesprek met zorgverleners in. De nieuwe keuzehulp is ontwikkeld in samenwerking met Maastricht Universitair Medisch Centrum+ (MUMC+), Diabetesvereniging Nederland, de Nederlandse Diabetes Federatie (NDF), het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en keuzehulpontwikkelaar PatiëntPlus en getest op basis van de laatste medische onderzoeken en richtlijnen.

Coalitie Leefstijl in de Zorg

De Coalitie Leefstijl in de Zorg is een samenwerking van een groot aantal organisaties in de zorg, patiënten, onderwijs, wetenschap en beleid. Diabetesvereniging Nederland houdt zich binnen de coalitie bezig met de rol en het belang van de patiënt binnen de Leefstijlzorg. Doel is om leefstijl een gelijkwaardig onderdeel te maken van de zorg voor mensen met diabetes.

Achterbanraadpleging

Om nog beter te weten wat er speelt bij onze achterban maken we gebruik van verschillende vormen van achterbanraadpleging. Hiermee leggen we bepaalde onderwerpen voor en halen we op hoe de achterban zaken ervaart en wat de mening is van de achterban:

- Jaarlijks wordt een grotere vragenlijst rondgestuurd, de 'Ledenraadpleging'. Met deze vragenlijst, die naar alle leden wordt verstuurd, houden we de stand van de diabeteszorg en de mening over Diabetesvereniging Nederland in de gaten.
- Diabetesvereniging Nederland heeft een eigen panel van zo'n 1200 respondenten. Via dit panel ontdekken we op een toegankelijke en snelle manier wat een grote groep mensen met diabetes vindt van een bepaald onderwerp. Soms gaan de vragenlijsten over onderwerpen waar veel mensen in Nederland mee te maken hebben. Bijvoorbeeld huisartsenzorg, diabetestechnologie of ziekenhuiszorg. Andere keren gaat een vragenlijst over een onderwerp zoals werk en diabetes, thuiszorg of specifieke situaties. In 2023 hebben we onder andere vragenlijsten verstuurd over voetzorg, apotheken en huidproblemen. De conclusies nemen we mee in onze gesprekken met politiek, zorgverleners en andere betrokkenen.
- Om meer de diepte in te kunnen met bepaalde onderwerpen en rijkere informatie te krijgen, houden we diepte interviews of organiseren we focusgroepen (met KIDZ subsidie). Dat deden we bijvoorbeeld over de onderwerpen ouderenzorg en sensoren bij diabetes type 2.

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

Patiëntenperspectief

Diabetesvereniging Nederland draagt vanuit patiëntenperspectief bij aan verschillende projecten en werkgroepen binnen de Nederlandse Diabetes Federatie:

- Ronde Tafel Diabeteszorg en bijbehorende werkgroepen farmacie, hulpmiddelen en leefstijl
- Platform Diabeteshulpmiddelen
- Werkgroep Opinie en Kennis
- Werkgroep Consensusdocument Diabeteshulpmiddelen
- Biosimilar overleg

Wijzigen zorgverzekering

Elk jaar van 12 november t/m 31 december kunnen Nederlanders overstappen van zorgverzekering of de huidige polis wijzigen. Een korte tijd voor een relatief ingewikkelde keuze. Zeker als je diabetes hebt. Daarom beantwoorden wij op de website de belangrijkste vragen rond het overstappen van zorgverzekering of het wijzigen van de polis. Daarnaast gaven we een webinar waarin alles rond overstappen van zorgverzekering in relatie tot diabetes werd uitgelegd.

Omgaan met diabetes

Diabetesvereniging Nederland geeft volwassenen, jongeren en kinderen met diabetes de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en ervaringen te delen. Vrijwilligers zijn hierbij onmisbaar.

Vrijwilligers

In de regio's zijn vrijwilligers actief. De één af en toe, de ander heel regelmatig. Daarnaast zetten vrijwilligers zich in voor de SugarKidsClub en JONG met diabetes. Ook zijn er adviseurs zorgkwaliteit en vrijwilligers in de redactiecommissie van Diabc. Hun steun en inzet zijn voor onze vereniging onmisbaar.

Diabetesvereniging Nederland is een vereniging van, voor en door mensen met diabetes. Vrijwilligers organiseren bijvoorbeeld:

- diabetescafés
- meet up's; lokale bijeenkomsten naar aanleiding van webinaronderwerpen
- leefstijlactiviteiten
- bijeenkomsten voor het uitwisselen van ervaringen of het geven van voorlichting

Daarnaast behartigen vrijwilligers de belangen bij zorgverleners en zijn ze actief in het verbinden en werven van (nieuwe) leden. Met behulp van vrijwilligercafés, trainingen voor vrijwilligers en het stimuleren van regiobijeenkomsten zijn we in dialoog met de vrijwilligers.

Activiteiten in de regio

Dankzij de inzet van vele trouwe vrijwilligers heeft Diabetesvereniging Nederland in 2023 volop activiteiten georganiseerd voor mensen met diabetes. Zo zijn er 17 diabetes cafés, 31 wandelingen, 10 Meet Ups, 3 bijeenkomsten voor SugarKidsClub, 3 SugarKidsClub-kampen en 2 JONG met diabetes activiteiten georganiseerd. Naast deze activiteiten, verzorgden vrijwilligers ook op zo'n 40 plaatsen bloedglucosemetingen en ruim 15 voorlichtingen in het land. Meer informatie over activiteiten is te vinden in [de agenda](#).

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

Diabetes TechLab

In 2023 zijn we gestart met Diabetes TechLab: informatiebijeenkomsten voor en door mensen met diabetes waarbij je beschikbare hulpmiddelen kunt zien, voelen, ervaren en vergelijken. In het najaar was er een bijeenkomst in Amersfoort en - in samenwerking met Radboudumc - in Nijmegen. Met succes, in totaal waren er 110 bezoekers. Het eerste TechLab kreeg gemiddeld een 8, het tweede TechLab een 8.4. Bezoekers waren positief over de combinatie van aanwezige producten met ervaringsdeskundigheid en het ontmoeten van anderen met diabetes.

Webinars en Meet Ups

Tijdens onze webinars geven experts de meest actuele, wetenschappelijk onderbouwde informatie. Iedere keer over een ander onderwerp. In 2023 organiseerden we 9 webinars met onderwerpen als verschillen binnen diabetes type 1 (840 inschrijvingen), seksualiteit (301 inschrijvingen), hypers (610 inschrijvingen) en hartfalen in samenwerking met de Harteraad (465 inschrijvingen). Alle webinars scoorden tussen een 8,1 en een 8,6.

Tijdens de lokale Meet Ups in verschillende steden praatten we samen door over het onderwerp van de webinar. In de regio's werden in 2023 in totaal 10 lokale Meet Ups georganiseerd.

Nieuw educatieaanbod

Het volgende educatieaanbod is in 2023 ontwikkeld (met financiële ondersteuning van het Diabetes Fonds) en gepresenteerd:

- E-learning voor naasten van mensen met diabetes type 1 (70 inschrijvingen)
- E-learning over hypo's (130 inschrijvingen)
- Snelcursus voor mensen die recent de diagnose (type 1 of type 2) hebben gekregen (32 deelnemers)

Online cursus Leven met diabetes type 2

In de online cursus Leven met diabetes type 2 - ontwikkeld in 2022 - leren mensen met diabetes type 2 in 7 stappen voluit leven met diabetes. In 2023 volgden 31 mensen de online cursus.

Leren over diabetes

Diabetesvereniging Nederland beantwoordde in 2023 ruim 130 inhoudelijke vragen over diabetes via de Diabeteslijn. Er zijn 29 nieuwe prikconsulenten opgeleid en 11 vrijwilligers tot voorlichter getraind. Ook hebben 20 vrijwilligers de basiscursus voor vrijwilligers (Diabetes in Vogelvlucht) gevolgd.

Vanuit ervaringsdeskundigheid participeerden we verder in het Diabetesproject met Health Innovation Lab van Radboudumc om diabeteszorg te verbeteren en in het Project Let's DIY Together (t.b.v. ontwikkelen training voor zorgprofessionals).

SugarKidsClub

We organiseerden 3 SugarKidskampen in 2023 die in totaal door 65 kinderen met diabetes werden bezocht. Daarnaast organiseerden we familiedagen met 73 deelnemers. Meer informatie over de SugarKidsClub is te vinden op [Sugarkids.nl](https://www.sugarkids.nl).

JONG met diabetes

JONG-leden (16-30 jaar) konden met hun introducees in mei karten en in november trampoline springen. Er waren 20 deelnemers aanwezig. We organiseerden daarnaast voor

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

deze doelgroep een webinar over seksualiteit en een over zwangerschap. Meer informatie over JONG is te vinden op <https://www.dvn.nl/over-dvn/jong>.

Volwaardig meedoen in de maatschappij

Diabetesvereniging Nederland wil dat mensen met diabetes volwaardig kunnen meedoen in alle facetten van de maatschappij. We signaleren, agenderen en brengen onze ervaringsdeskundigheid in stelling en zorgen voor een passend aanbod.

Verbetering bij het CBR

Volwaardig meedoen betekent dat iedereen met diabetes - die veilig aan het verkeer kan deelnemen - zonder problemen een rijbewijs moet kunnen halen en verlengen. Om dit blijvend te realiseren, overleggen we regelmatig met het CBR en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. In 2023 maakte Diabetesvereniging Nederland deel uit van de gebruikersraad van het CBR en gaven we vanuit die positie input. Ook voor individuele leden die tegen problemen aanliepen, kwamen we op. Meer informatie over rijbewijzen is te vinden op <https://www.dvn.nl/jouw-belangen/autorijden>.

Individuele belangenbehartiging

De belangenbehartigers van de vereniging hielpen in 2023 ruim honderd leden die tegen problemen aanliepen. Bijvoorbeeld problemen bij rijbewijsverlengingen, op de werkvloer of rond de vergoeding van zorg en hulpmiddelen. We trokken aan de bel bij organisaties zoals het CBR, verzekeraars, werkgeversorganisaties en hypotheekverstrekkers. Wanneer nodig, verwezen wij werkgevers en werknemers door naar diabetescoaches voor verdere ondersteuning.

Samenwerking met verzekeraars

Diabetesvereniging Nederland helpt leden met het kiezen van de verzekering die bij hen past. Van een overlijdensrisicoverzekering tot een insulinepompverzekering. Daarnaast krijgen leden van Diabetesvereniging Nederland korting op collectieve verzekeringen. Ook op aanvullende verzekeringen krijgen ze korting. Met zorgverzekeraars zijn we regelmatig in gesprek over goede diabeteszorg, inkoop van zorg en medicatie. Daarnaast zijn er diabetesspecifieke vergoedingen via het aanvullend pakket. Denk aan vergoedingen voor voetbehandelingen, beweegprogramma's, leefstijlcoaches of diëtisten. Maar ook kortingen op diensten zoals cursussen bij Diabetesvereniging Nederland en vergoeding van (een deel van) het lidmaatschap en de SugarKidsKampen. Meer informatie over verzekeringen is te vinden op <https://www.dvn.nl/jouw-belangen/verzekeren>.

Diabeteszorg op afstand

De richtlijn Diabeteszorg op afstand is een aanbeveling voor internisten en kinderartsen om samen met iemand met diabetes te bepalen of zorg ook 'op afstand' kan. Bijvoorbeeld via telemonitoring, e-consult, telefonisch consult of videobellen. De nieuwe richtlijn is gepubliceerd op de website van de Federatie Medisch Specialisten. De richtlijn is gemaakt door een werkgroep van artsen, verpleegkundigen, Diabetesvereniging Nederland en met ondersteuning vanuit de Federatie Medisch Specialisten. We brachten het patiëntenperspectief in bij de voorbereidingen van deze richtlijn.

Ledenservice en contact

Diabetesvereniging Nederland is er voor haar bijna 30.000 leden. Een greep uit ons uitgebreide pakket aan diensten en producten: interessante publicaties, een luisterend oor, korting op diabetesartikelen en nog veel meer.

Onze Ledenservice

Elke dag beantwoorden de medewerkers van de Ledenservice tientallen vragen voor zowel Diabetesvereniging Nederland als diabetes.nl. In 2023 waren dat in totaal ruim 6000 telefoontjes. In 2023 kwamen er onder andere vragen binnen over het Geneesmiddelenvergoedingssysteem en het preferentiebeleid. Maar ook veel vragen over diabetes, zoals over sensoren, streefwaarden, leefstijl en voeding. En vragen over de rijbewijsprocedures bij CBR en vergoedingen van verzekeringen. Ook mensen die net de diagnose hadden gekregen stelden hun persoonlijke vragen aan de Ledenservice. Vragen die meer uitzoekwerk vragen of een langer inhoudelijk gesprek worden opgepakt door de Diabeteslijn of door de belangenbehartigers, afhankelijk van het onderwerp. In 2023 beantwoordden de medewerkers van de Diabetesinfolijn ruim 130 inhoudelijke diabetesvragen

Visitkaartjes

Er komt veel op mensen af die net hun diagnose diabetes hebben gehad. Door in de spreekkamer in aanraking te komen met Diabetesvereniging Nederland vinden ze het gezochte lotgenotencontact én de kennis en ervaringsdeskundigheid die de vereniging te bieden heeft. In 2022 zijn visitkaartjes ontworpen met de boodschap: *Diabetes? Diabetesvereniging Nederland is er voor jou!* In 2023 zijn deze aangepast en opnieuw verspreid. De kaartjes zijn verspreid bij 174 diabetespoli's in ziekenhuizen en in 3.550 huisartsenpraktijken (met een bereik van 8.165 huisartsen).

Ledenmagazine Diabc

Inspiratie, interviews en diabetesinhoudelijke (achtergrond)artikelen lezen onze leden in magazine Diabc. Dit jaar publiceerden we 6 edities, Totale oplage: 177.388 exemplaren. Meer informatie over de Diabc is te vinden op www.dvn.nl/over-dvn/onze-magazines.

Nieuwsbrieven

Het laatste nieuws én inspiratie lezen onze leden in de speciale nieuwsbrief voor mensen met diabetes type 1 en in de nieuwsbrief voor mensen met type 2. De eerstgenoemde nieuwsbrief kende in 2023 9.346 abonnees (2022: 8.889) en de andere nieuwsbrief 11.897 (2022: 11.055 abonnees). Ook hebben we een nieuwsbrief speciaal voor zorgverleners (1.160 abonnees) en een nieuwsbrief voor niet-leden (4.778 abonnees).

DVN.nl

Mensen met diabetes kunnen terecht op de website van Diabetesvereniging Nederland voor relevante informatie. Op de website vinden zij ervaringsverhalen, nieuws, activiteiten, aanvullende dossiers (zoals rijbewijs, reizen etc.), belangenbehartiging, praktische hulpmiddelen (zoals keuzehulpen, checklists, stappenplannen) en ons educatie-aanbod. In 2023 werd de website diabetes.nl gelanceerd en is dvn.nl aangepast zodat de websites op elkaar aansluiten. De huidige website van Diabetesvereniging Nederland wordt verder verbeterd, passend bij de huidige tijd, met financiële ondersteuning van het Diabetes Fonds. In 2023 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuwe website die in 2024 live zal gaan.

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

Diabetes.nl

Een online platform als vind- en vertrekplaats voor uitgebreide informatie over diabetes: diabetes.nl. Daar zijn we in 2022 mee gestart in samenwerking met Bas van de Goor Foundation, Diabetes Fonds, Stichting DON en Stichting JDRF Nederland. Voor alle mensen met diabetes, hun naasten en zorgverleners uit het veld. In juni 2023 ging diabetes.nl live. De community functie op diabetes.nl heeft het Diabetes Trefpunt van Diabetesvereniging Nederland opgevolgd.

Social media

Ook op social media wordt Diabetesvereniging Nederland bezocht. Naast het delen van onder andere nieuwsberichten, oproepen en activiteiten zoals de webinars, worden op social media steeds meer vragen gesteld en beantwoord, zowel via reacties op berichten, als in privéberichten op vooral Facebook. In 2023 is onze aanwezigheid op social media verder uitgebouwd.

- X: 10.300 volgers
- Facebook: 13.000 volgers
- LinkedIn: 6.000 volgers

DVN Regie B.V.

DVN Regie B.V. is een aparte organisatie. Hieronder valt:

DVN winkel en Puntenplein

Online de juiste diabeteshulpmiddelen kopen? Leden krijgen korting in DVN winkel (dvnwinkel.nl) én kunnen sparen voor diabetesproducten op puntenplein.nl. Meer informatie is te vinden op www.dvnwinkel.nl en <https://puntenplein.nl/>

Voluitlevenmetdiabetes.nl

Mensen met diabetes (type 2) kunnen op de website voluitlevenmetdiabetes.nl terecht voor informatie en inspiratie omtrent een gezonde(re) leefstijl, tips, weetjes, recepten en bijpassende producten. Alles om hen te ondersteunen bij een gezonde leefstijl. Leden van Diabetesvereniging Nederland krijgen korting op producten in de webshop. Meer informatie is te vinden op voluitlevenmetdiabetes.nl

BLIK OP DE TOEKOMST

Mensen met diabetes staan centraal bij alle inspanningen van Diabetesvereniging Nederland. Met het in 2023 vastgestelde meerjarenplan, inclusief meerjarenbegroting kunnen we hiermee verder. Een nieuwe governance is onderdeel van dit meerjarenplan. In 2024 zal een nieuwe governance onderwerp van gesprek zijn. Deze zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de ALV waarna aansluitend verkiezingen kunnen plaatsvinden voor een nieuwe ledenraad. Ook in 2024 verschijnt het door de achterban hoog gewaardeerde Diabc zes keer en ook in 2024 kunnen mensen kennis opdoen bij webinars en trainingen. Door onze gestructureerde achterbanraadpleging blijven we op de hoogte wat mensen met diabetes belangrijk vinden, nu en voor de toekomst.

Marketingplan

2023 stond in het teken van het kwalitatieve marktonderzoek om meer te weten te komen over de behoeften van mensen met diabetes en hun naasten en op welke momenten in hun leven. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt in 2024 een uitgebreid kwantitatief onderzoek gedaan onder mensen met diabetes en hun naasten. Dit onderzoek wordt zowel onder leden als niet-leden uitgevoerd.

De resultaten van het kwantitatieve onderzoek zullen de bouwstenen zijn voor ons marketingplan, waar we in de loop van 2024 mee aan de slag zullen gaan.

Samenwerking

In 2024 ontwikkelen we ons verder als hét kennisinstituut voor en door mensen met diabetes. Inbreng van de stem van mensen met diabetes, daar gaat het om. Dat is ook onze aanpak binnen samenwerkingen. In 2024 wordt verder vormgegeven aan het platform Diabetes.nl voor mensen met diabetes; een online platform als vind- en vertrekplek voor alle vragen over diabetes. Dit platform van deze kwaliteit had Diabetesvereniging Nederland nooit alleen kunnen realiseren vanwege de inzet van mensen en middelen die dit vraagt. Binnen de samenwerking met Diabetesfonds, Bas van der Goor Foundation, JDRF en Stichting DON kan dat wel.

Een andere samenwerking die in 2024 de nodige aandacht zal vragen is de Nederlandse Diabetesfederatie; de koepel die mensen met diabetes, zorgprofessionals en onderzoekers verenigt. De organisatie heeft veranderingen doorgevoerd, zodat de activiteiten beter aansluiten bij de huidige tijd. Bij deze veranderingen is Diabetesvereniging Nederland nauw betrokken geweest en ook in 2024 zullen we dat zijn. In 2024 willen we samen met de federatie en al haar leden, en het Diabetes Fonds starten met het opstellen van de Nationale Diabetes Agenda. Zodat we in gezamenlijkheid werken aan de veranderingen met de hoogste prioriteiten voor mensen met diabetes.

Ook de samenwerkingen met andere patiëntenverenigingen gaan door in 2024. We zullen met Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN) en Harteraad onze samenwerking op het gebied van gezamenlijke educatie voorzetten. Daarnaast werken we met Crohn en Colitis NL (CCNL) en Schildklier Organisatie Nederland (SON) aan een project om wetenschappelijk onderzoek meer bekendheid te geven. We blijven ons inzetten bij projecten als 2Diabeat en de coalitie Leefstijl in de zorg. Ook op het gebied van IZA blijven we de samenwerking opzoeken. Diabetesvereniging Nederland wil in 2024 aansluiting hebben in de zogenoemde IZA regio's als het gaat om voor diabetes relevante onderwerpen en vertegenwoordiging van ervaringsdeskundigen.

VASTGESTELD JAARVERSLAG 2023

Financiële situatie

Diabetesvereniging Nederland heeft in 2023 besloten de jaarcontributie voor een tweede maal niet te verhogen. De financiële positie van de vereniging, onder andere als gevolg van de verkoop van het pand in Leusden, maakte dit besluit mogelijk. De financiële positie van de vereniging maakt het ook mogelijk om te investeren in de toekomst. Zodat:

- mensen met diabetes zich kunnen blijven verenigen;
- we ons samen sterk kunnen blijven maken voor goede zorg voor mensen met diabetes;
- mensen elkaar kunnen steunen bij het omgaan met diabetes;
- iedereen met diabetes volwaardig kan meedoen in de maatschappij.

Dat is waar Diabetesvereniging Nederland voor staat, nu en in de toekomst.